

HELSINGIN PELASTUSTOIMEN ALUEEN ÖLJYVAHINKOJEN TORJUNTASUUNNITELMA alkaen 2005

Käyttö- ja hankintakustannukset sekä asetuksen 294/2014
mukaiset liitteet vuosina 2017 - 2021

HELSINGIN PELASTUSTOIMEN ALUEEN ÖLJYVAHINKOJEN TORJUNTASUUNNITELMA alkaen 2005 KÄYTTÖ- JA HANKINTAKUSTANNUKSET vuosina 2017 - 2021

Sisällysluettelo:

ETUSIVU	2
YLEISSELVITYS.....	3
KUSTANNUSSELVITYS	4
NYKYINEN ÖLJYNTORJUNTAKALUSTO.....	5
HANKITTAVA ÖLJYNTORJUNTAKALUSTO.....	5

Voimassa olevan, vuoden 2005 öljyntorjuntasuunnitelman liitteiden 4, 6, 6.1, 7 ja 8 päivitykset, öljyntorjunta-asetuksen 249 / 2014 mukaiset uudet liitteet 9, 10 ja 11 sekä täydennysasiat liitteissä 12 ja 13.

Liite 4.	Kartta Helsingin luonnonsuojelualueista
Liite 6.	Nykyinen öljyntorjuntakalusto 11.11.2016 (salassa pidettävä, JulkL (621/1999) 24.1. §:n 8 k)
Liite 6.1	Kalustoryhmien 1 – 3 ja 9 nykyinen valmius 30.11.2016 ja kaudelle 2017 – 2021 suunniteltu uusi valmius
Liite 7.	Hankittava öljyntorjuntakalusto 2017 – 2021
Liite 8.	Yhteystietoluettelo
Liite 9.	Öljyisen jätteen kokonaiskäsittelyketju
Liite 10.	Öljyntorjuntakaluston varastointi (salassa pidettävä, JulkL (621/1999) 24.1. §:n 8 k)
Liite 11.	Pelastustoimen palvelutaso öljyvahinkojen torjunnan osalta
Liite 12.	Öljyntorjunnan koulutukset ja harjoitukset sekä lupakirjat
Liite 13	Maalla ja pienvesistöissä tapahtuvien öljyvahinkojen torjunta Helsingissä

HELSINGIN PELASTUSTOIMEN ALUE

ÖLJYVAHINKOJEN TORJUNTASUUNNITELMAN KÄYTTÖ- JA HANKINTAKUSTANNUKSET VUOSINA 2017 – 2021.

Suunnitelman tarkistus koskee vahvistettua öljyntorjuntasuunnitelmaa:

Pelastustoimen alue	Vahvistaja	Pvm	Diaari
Helsinki	Uudenmaan ympäristökeskus	31.01.2006	UUS-2002-Y-193-15

Helsinki

Kokonaispinta-ala	719 km ²	
Maapinta-ala	216,5 km ²	
Sisävesiä	0,86 km ²	0,16 %
Merialueita	500 km ²	70 %
Vesistöjä yht.	502 km ²	70,16 %
Asukkaita	630 000	

Torjuntataso A 3 / 3 xx

Torjuntatasoselvitys:

A. Erittäin riskialtis	1. varustetaso (peruskalusto)
B. Keskimäärin riskialtis	2. varustetaso (täydennetty kalusto)
C. Vähäisesti riskialtis	3. varustetaso (keskuskuntatason kalusto)

xx Helsingissä varustetaso kaksinkertaisena

YLEISSELVITYS

Öljyvahinkojen torjuntalain (29.12.2009/1673) 7 §:n 1 momentin mukaan alueen pelastustoimi vastaa maa-alueen öljyvahinkojen ja alusöljyvahinkojen torjunnasta alueellaan.

Pelastustoimella on oltava hyväksytty öljyvahinkojen torjuntasuunnitelma sekä nimetty viranomainen, joka on vastuussa öljyvahinkojen torjunnan järjestämisestä ja johtamisesta pelastustoimen alueella.

Öljyvahinkojen torjuntasuunnitelma täydentää erityissuunnitelmana pelastustoimen pelastuspalvelun perussuunnitelmaa. Torjuntasuunnitelmassa on otettu huomioon, mitä asiaa koskevissa ohjeissa on mainittu ja mitä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus alueellisena viranomaisena on esittänyt.

Torjuntasuunnitelmassa asiat on todettu yleisellä ja periaatteellisella tasolla, kuitenkin niin, että torjuntakalustosta on yksityiskohtaiset luettelot. Sopimusteitse tai muulla tavoin käyttöön saatava vieras erikoiskalusto, kuten maalla ja vesillä tarvittava kuljetuskalusto, maansiirto- ja muu työkonekalusto, vahinkojätteiden siirtokalusto sekä radio- ja muu erikoiskalusto on selvitetty kunnan pelastuspalvelun perussuunnitelmassa.

Torjuntasuunnitelma on voimassa toistaiseksi. Sitä voidaan myöhemmin täydentää, tarkistaa tai muuten muuttaa. Käyttö- ja hankintakustannuksia koskevien kohtien tarkistaminen tapahtuu joka neljäs vuosi.

Hyväksytty torjuntasuunnitelma tai sen muutos saatetaan alueellisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vahvistettavaksi, jos muutoksella on olennaista vaikutusta öljyvahinkojen torjuntavalmiuteen tai -kalustoon.

Torjuntasuunnitelma käsittää myös suunnitelman yleiset perusteet ja kunta- ja kustannus selvitykset sekä kalustoluettelot ja yleiskartat.

LISÄSELVITYKSET:

Käyttö- ja hankintakustannuksia koskeva suunnitelman tarkistus esitetään kustannus selvityksessä ja kalustoluettelossa sekä asetuksen 249/2014 mukaiset liitteet. Tarkistus toimitetaan alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle asianmukaista käsittelyä varten.

KUSTANNUSSELVITYS

Pelastustoimen alue

Helsinki

HELSINGIN KAUPUNKI

Kustannusselvitys vuosille 2017 - 2021

Seuraavassa esitetään yhteenvedona yleisselvitys öljyvahinkojen torjuntaa koskevista (**öljyntorjunnan käyttöasteen mukaisista**) hankinta- ja käyttökustannuksista, jotka osaltaan perustuvat tilastotietoihin ja osaltaan ohjeellisiin kustannusarvioihin tai oletettuihin kustannuksiin:

	2017 EUR alv 0%	2018 EUR alv 0%	2019 EUR alv 0%	2020 EUR alv 0%	2021 EUR alv 0%
Hankintakustannukset:					
Torjuntakaluston hankinta	1 417 000	2 400 000	2 030 000	2 450 000	1 965 000
Varastotilojen hankinta (harkinnanvarainen)				350 000	
Käyttökustannukset:					
Valmiuden ylläpito (kaluston kunnossapito ja uusiminen sekä tarvikkehankinnat) *	145 000	145 000	145 000	145 000	145 000
Varastointikustannukset	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Torjuntahenkilöstön koulutus	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Muut käyttökustannukset (muu valmiuden ylläpito)	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Torjuntakustannukset					
Arvio torjuntakustannuksista	115 000	115 000	115 000	115 000	115 000
YHTEENSÄ	1 898 000	2 881 000	2 511 000	3 281 000	2 446 000

*) Kalustoryhmiin 1-3 ja 9 kuuluvien varusteiden ja tarvikkeiden uusiminen ja täydentäminen sekä muut vähäiset tarvikkehankinnat

NYKYINEN ÖLJYNTORJUNTAKALUSTO

Nykyinen varsinaisesti öljyvahinkojen torjuntaan hankittu kalusto on ryhmiteltyä kalusto-ohjeen mukaan. Luettelossa on osoitettu, onko hankinta tapahtunut aikaisemman torjuntasuunnitelman mukaisesti tai sen ulkopuolella. Öljyntorjunnan käyttöasteet (%) on merkittynä kalustoluettelossa.

Maa-alueiden öljyvahinkojen torjuntakalusto on esitetty kalustoluettelon kohdissa 1 -10

Alusöljyvahinkojen erikoiskalusto on esitetty kalustoluettelon kohdissa 11 -15

Nykyinen öljyntorjuntakalusto (Liite 6).

Kalustoryhmien 1 - 3 ja 9 nykyinen valmius ja uusi vuosille 2017 – 2021 suunniteltu valmius (Liite 6.1).

HANKITTAVA ÖLJYNTORJUNTAKALUSTO

Hankittavaksi suunniteltu kalusto on esitetty kalustoluettelossa ryhmiteltyä kalusto-ohjeen mukaisesti. Siinä on otettu huomioon paitsi nykyinen torjuntakalusto myös se, että tarvittaessa turvaudutaan ulkopuoliseen kalustoon ja torjunta-apuun.

Öljyntorjuntakaluston hankinnat vuosina 2017 – 2021

Maa-alueiden öljyvahinkojen torjuntakalusto on esitetty kalustoluettelon kohdissa 1-10

Alusöljyvahinkojen erikoiskalusto on esitetty kalustoluettelon kohdissa 11-15

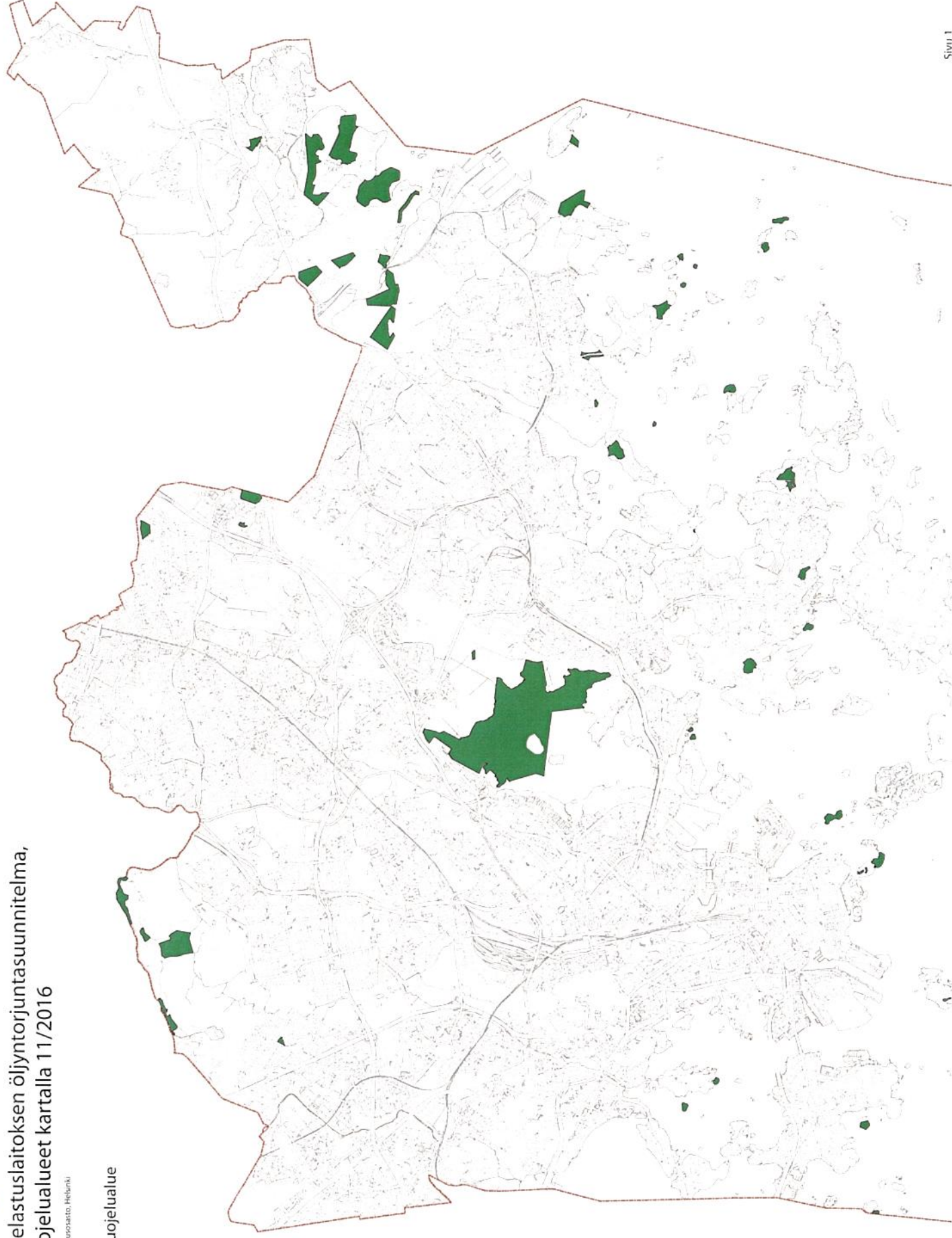
Helsingin pelastustoimen alueen öljyntorjuntakaluston hankintasuunnitelmat vuosille 2017 – 2021 (Liite 7).

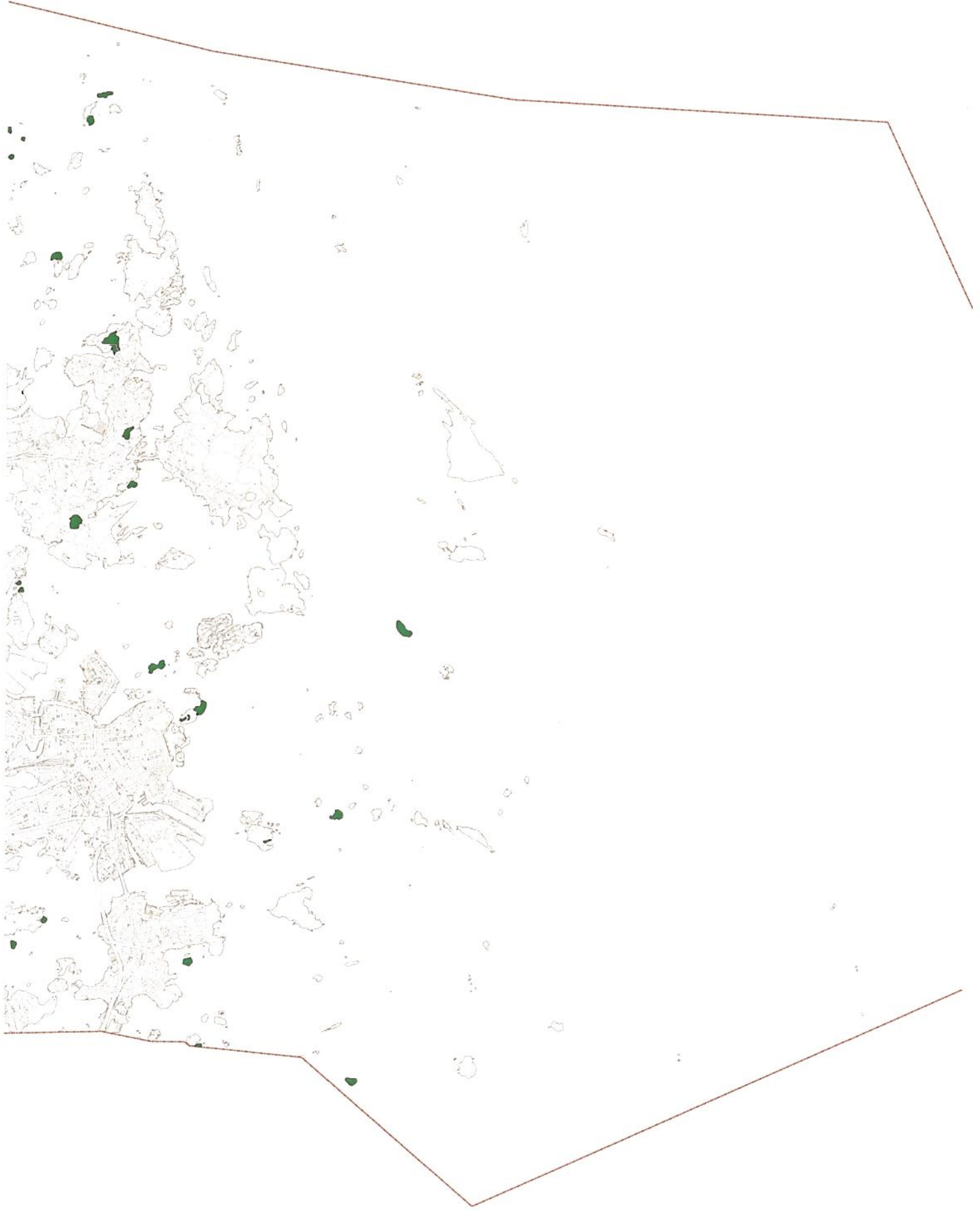
LIITE 4.

Helsingin pelastuslaitoksen öljyntorjuntasuunnitelma,
luonnonsuojelualueet kartalla 11/2016

Pohjakartta: © Kaupunkilimitaustaso: Helsinki

■ Luonnonsuojelualue

Taulukko ÖT -suunnitelman jälkitorjuntakalustosta ja -materiaaleista 2017 - 2021 / valmiusmäärä

Näitten kalustoryhmien päiväkohtainen valmius selviää TYVI- ja ARTTU- järjestelmistä (kuluva materiaali)

ÖT-kalustoryhmät 1,2,3 ja 9

ÖT-			yksikkö	suunniteltu
Ryhmä	Kalustonimike	Tyyppi tai malli	kpl, m, ym.	valmiusmäärä
01	Henkilöstön suojavarusteet			
käyttö	Suojapuku	kertakäyttö	kpl	3000
päällekkäin	Suojapuku	Enstex kankaasta vetoketjulla	kpl	2000
	Muovikäsineet	Nitriilistä	paria	1000
	Kumi- puuvillakäsineet	karhea pinta	paria	3000
	Kumisaappaat	öljynkestävät	kpl	2000
	Hengityssuojain	raakaöljy, öljytuotteiden lisäain	kpl	1000
	Suojalasit			1500
	Työmaakypärä	STARA tuo omille komppanioilleen		1600
	Sadeasu 2 osainen			2000
	Kahluuhousut	kahluusaappaat	kpl	250
	Paukkuliivit		kpl	100
	Kelluntahaalarit		kpl	50
	Pelastautumispuku		kpl	50
	Pelastautumispuku	811-S siirretty öljyntorjuntaan		15
	Lämpöhaalari			350
	Kantokassi			300
	Pelastusasemien valmiuskassit	Kassissa 4 henkilön varusteet	sarjaa	136
	Rantatorjuntakomppania 1 STARA	67 henk. varusteet kasseissa	sarjaa	67
	Rantatorjuntakomppania 2 STARA	67 henk. varusteet kasseissa	sarjaa	67
	Talvisuojavarusteet	100 henk. varusteet kasseissa	sarjaa	100
02	Käsityökalusto			
	Lapio	betonilapio, rautavartinen	kpl	500
	Kourulapio reijillä	lumilapio (itseporatut reiät)		250
	Talikko	metallivarsi		250
	Harava	jäykkäpiikkinen		250
	Keräilyhaavi			60
	Harja	katuharja		250
	Harja pyöreä / harjan keräilytelin			250
	Kumiliippi	60 cm leveä		250
	Viikate	kahden käden		50
	Sinipiika			20
	Muurauskauha	7" standard		1500
	Istutuslapio			1500
	Äyskäri		kpl	1500
	Kirves	virastoilta		
	Vesuri	virastoilta		
	Rautakanki	virastoilta		
	Käsisaaha	virastoilta		
	Muoviämpäri (laastiämpäri)	12 litraa, metallisella kantokahv.		450
	Muovisaavi	40 litraa (40 litran säkki)	kpl	250
	Muovipussi	Litramäärä 20 - 40		4000
	Nippusiteet keräyspussille	pieniä		16000
	Keräyspussi, öljynkestävä muovi	Pohjasaumapussi 500 x 700 x 0,20		8000
	Kerrossäkki mereenpudotettava	460 L	kpl	3000
	Kerrossäkki avoin	1000 L		500
	Keräysteline 1000 L säkille			10
	Taakkavyö säkin kiinnitys telinees.			250
	Kertakäyttöpeitteet kuormalavoille	4 x 8 m	kpl	200
	Näytteenottovälineet	näytteenottolaukut		3
	Valonheittimet	Valomasto	kpl	1
03	Imeytys-, suojausaineet ja tarvikkeet			
	Imeytysainesäkkejä	Kiviaineinen	kpl	150

	Lämpökäsiteltyä puurouhetta	paperisäkeissä	m3	10
	Lämpökäsiteltyä puurouhetta	suursäkeissä	m3	60
	Imeytyspuomia	150 mm	m	1000
	Imeytyspuomia	200 mm	m	1000
	Imeytyspuomia	120 mm	m	200
	Imeytyspuomia alahelmalla virtav.	10 m x 150 mm		50
	Imeytysmatto	imeytysrullia	kpl	50
	Rantasuojamattoa	leveys n. 2 m	m	3000
	Rantasuojamattoa	leveys 1500 mm		1000
	Suojamuovirulla	leveys n. 4 m	kpl	20
	Imeytysmatto	leveys 1 m / paks. 1 cm	kpl	1000
	Kivipohjaista imeytysrouhetta	Asfaltilta keräykseen	lavoja	10
09	Huoltotarvikkeet			
	Käsienpesuaineet	virastoilta		
	Paperipyyhkeet	virastoilta		
	Ruokailuvälineet	kertakäyttö		4000
	Puhdistusaineet varusteille	liuottimia	litraa	50
	Trasselia	virastoilta	kg	100
	Vasarat naulat ja laudat	virastoilta		
	Taltat	virastoilta		
	Pihdit (Leatherman)	virastoilta		
	Jakoavaimet	virastoilta		
	Rautasahat	virastoilta		
	Työkalupakki	virastoilta		
	Muonitusvälineet	1 henkilön ruokapakkauksia		1500
	Johtokeskusteltta	6 x 4 metriä	kpl	
	Viestikeskusteltta	4 x 2 metriä	kpl	
	Ilmakaaritelta	lohkot A, B ja C	kpl	

LIITE 7

Hankittava öljyntorjuntakalusto 2017 - 2021

ÖLJYNTORJUNTAKALUSTO (ALV 0 %)

ALV 0 %

01 Torjuntahenkilöstön suojavarusteet

Hankinnat toteutetaan käyttömenoilla

02 Käsityökalusto

Hankinnat toteutetaan käyttömenoilla

03 Imeytys- ja suojat-aineet

Hankinnat toteutetaan käyttömenoilla

04 Keräilykalusto

05 Puomi- ja poljukulusto, rannikkopuomi

Rannikkopuomin keräyslaite

06 Kuljetuskalusto

Öljyvahinkojen torjunta-auto ja kalustaminen (RHE 709 korvaava hankinta 100 %)

Vanha öljyvahinkojen torjunta-auto Renault siirtyy Öljyntorjuntavarikon käyttöön 100 % ÖT Aioon

Vanhana öljyvahinkojen torjunta-auton käyttökorvaus prosentti muuttuu 0 %

Vanhana öljyvahinkojen torjunta-auton kalusto ja hyllyt asennetaan uuteen autoon

07 Venekalusto

Öljyntorjunnan työlautta (pituus alle 24 m) --> siirtynyt vuodelta 2013.

Haetaan uutta ennakkopäätöstä korvaavalle hankinnalle, (käytetty), mikäli

toteutuu ja alkuperäinen jää pois. Jos käytetty ei toteudu, alkuperäinen ennakkopäätös jää voimaan.

D luokan Työvene PEL korvaa Pelastusasema 70 B- Fasterin. Korvattu vene siirtyy D - lk

Korvaa RHE 7082 / hankintatunnuksella HM 252, hankintavuosi 2007

D - Työvene PEL korvaa Pelastusasema 20 B - luokan Fasterin. Korvattu vene siirtyy D - lk

Korvaa RHE 2082 / hankintatunnuksella HM 751, hankintavuosi 2011

B- veneet siirtyvät Liikuntavirastolle käyttökorvaus 0 % , veneet säilyvät koko ajan ÖT valmiudessa

Perämoottorit, kaukohallintalaitteet, katsastusvarusteet, STARA 5 kpl A Veneisiin, korvaava hankinta

perämoottorit varusteineen

katsastusvarusteet

Heisingin Sataman A - luokan Veneet 8 kpl vuosilta 1980 - 1987 siirtyneet STARA:n hallintaan

08 Lisävarusteet

Ei hankintoja

09 Huoltotarvikkeet

Hankinnat toteutetaan käyttömenoilla

10 Kaluston varastointi

Öljyntorjuntavarasto Ruusuniemeeseen 4000 m Avomeri- ja 2000 m verhopuomin varastointiseksi 500 neliötä

Öljyntorjuntavaraston rakentamisen maksimikorvaus v. 2020 arviolta 700 € / neliö

11 Puomi-, polju- ja ankkurointikalusto, meripuomi, avomeripuomi

Verhopuomi 2000 m itselimautuva malli 1100 -1200 mm

Ankkurointi ja poljukulusto verhopuomille

Säilytys / kuljetus / selvityskeikkoja verhopuomille 25 kpl konttiluokilla

Avomeripuomi 4000 m 1500 mm, 4 nuottausaukkoa, 4 x selvitystekniikka, 8 x kuljetusrunkoa

Ankkurointi ja poljukulusto avomeripuomille, ankkuritukit, 250 kg ankkurit, köydet, poljut

12 Keräilykalusto

määrä	Talousarvio- esitys 2017 1 000 eur	Talous- suunnitelma 2018 1 000 eur	Talous- suunnitelma 2019 1 000 eur	Talous- suunnitelma 2020 1 000 eur	Talous- suunnitelma 2021 1 000 eur	ÖT käyttö- aste %	S = siirretty K = korvaava U = uusi
	1 417	2 400	2 030	2 800	1 965		
1 kpl			10			100 %	U
1 kpl				150		100 %	K
1 kpl	1 132						U
1 kpl			450			70 %	K
1 kpl				450		70 %	K
5 kpl	30					50 %	K
5 kpl	10					50 %	K
				350		100 %	U
2000 m					570	100 %	U
					45	100 %	U
						100 %	U
						100 %	U
4000 m	125		1 200			100 %	U
			70			100 %	U

Harjakauhoja sarjatuotantoerä 3 kpl a 30.000 €	3 kpl	90							100 %	U
Harjakauhojen öljynsiirtopumput 3 kpl a 6.500 €	3 kpl	20							100 %	U
Keräilyssäiliö, hinattava, 30 m ³ / kpl sarjatuotantoerä D - veneiden puomituseräilyyn a 75.000 €	6 kpl								100 %	U
Skimmerit D -luokan veneiden puomituseräilyyn 6 kpl a 50.000 €	6 kpl								100 %	U
Öljynsiirtojärjestelmiä 2 kpl hinattavien keräyssäiliöiden tyhjennykseen merellä ja satamassa					300					
pumput 4 kpl 80 kuutiometriä / h a 15.000 €	4 kpl								100 %	U
hydrauliikkustot 4 sarjaa a 50 m volman siirtämiseksi öljynsiirtopumpuille 2.500 €	4 sarjaa				60				100 %	U
öljynsiirtoletkut 4 x 50 m öljyn siirtämiseksi pumpuilta laivaan tai junanvaunuun a 2.500 €	4 kpl				10				100 %	U
siirretäviä höyrystysojia 4 kpl kylmän vuodenajan jäähmeän öljymassan lämmittämiseen a 2.500 €	4 kpl				10				100 %	U
Höyryletkut höyryn siirtämiseksi höyrysiiloille 4 x 50 m a 2.500 €	4 kpl				10				100 %	U
13 Kuljetuskalusto										
Kuljetus- säilytyskontti alitapumikalustolle merikontti 20 jalkaa nro 4	1 kpl	10							100 %	U
14 Torjuntavenekalusto										
Öljyntorjuntavene itsenäisesti keräävä (SAUKKO nyt 50 %) korvaava hankinta, Sau F -lk	1 kpl				1 600				60 %	K
Itsenäisesti Öljyä keräävä järjestelmä, nosturin harjakauha sovitteineen					250				100 %	U
Haa vi III (nyt 60 % nykyisin Staralla) siirtyy Helsingin Satamalle hankkeen yhteydessä	1 + 1 kpl									
Saukon korvaava hankinta siirtyy STARA:lle, kyseessä veneiden kierrätys käytön tasaamiseksi										
Saukon käyttökulujen korvaus % 50 siirtyy Haa vi III ja korvaavan veneen ÖT käyttömenot										
korvataan erillisen selvityksen perusteella, korvaavan veneen muu käyttö 0 %										
Saukko myydään, myyntihinnasta palautetaan 50 % mukainen osuus ÖSRA										
Ellei haeta lupaa ÖSRA:ita luovuttaa Saukko VPK										
Öljyntorjuntavene (RHE 808 / HM 81 korvaava hankinta) 60 %	1 kpl							1 200	60 %	K
Sivulaita Öljynkeräysjärjestelmä (E - luokan veneeseen)								150	100 %	U
Öljyntorjuntavene itsenäisesti keräävä RHE 208 / HM 21 korvaava hankinta, HM 21 t F -lk										
HM 21 80 %, koska ei itsenäisesti keräävä. Korvaava hankinta 95 % koska itsenäisesti keräävä								1 600	95 %	K
Itsenäisesti Öljyä keräävä järjestelmä, nosturin harjakauha sovitteineen	1 + 1 kpl							250	100 %	U
15 Muu kalusto										
Hankittava öljyntorjuntakalusto 2017 - 2021 yhteensä		1 417	2 400	2 030	2 800	1 965				10 612

LIITE 8. YHTEYSTIETOLUETTELO

Organisaatio	Puhelinnumero / vaihde	Lisätietoja
HELSINGIN KAUPUNKI		
Helsingin Energia / Helen	09 6171	
Liikuntavirasto	09 310 8771	
Rakennusvirasto	09 310 1661	
Pelastuslaitos	09 310 1651	
Helsingin Satama Oy	09 310 1621	
HSY Vesi	09 15 611	
Helsingin ympäristökeskus	09 310 1635	
Nuorisoasiainkeskus	09 310 8900	
Korkeasaari	09 310 1615	
YHTEISTOIMINTAVIRANOMAISET		
Suomen ympäristökeskus SYKE		SYKE:n päivystäjä
Uudenmaan ELY keskus		
Merivoimat	0299 800	virka-apu öljyntorjuntaan
Rajavartiolaitos Meripelastuslohkokeskus MRSC	0295 420 000 0294 1100	virka-apu öljyntorjuntaan Helikopterit
Helsingin Poliisilaitos talousrikos Länsi-Suomen Merivartiosto		öljyvahingon tutkinta maalla öljyvahingon tutkinta aluksesta
VTS Meriliikenteen ohjauskeskus		Helsingin edustan liikenteen valvonta
PUOLUSTUSVOIMAT	0299 800	
Pääesikunta Kaartin Jääkäriyrykmentti Suomenlinna Rannikkorykmentti Rannikkolaivasto Maavoimien esikunta	0999 800 0999 800 0999 800 0999 800 0999 800	virka-apu öljyntorjuntaan Helikopterit

SÄÄTILAN ENNUSTEET		
Ilmatieteen laitos		Päivystävä meteorologi aallokko meriveden virtaus meriveden korkeus
ÖLJYNÄYTTEIDEN ANALYSOINTI		
Keskusrikospoliisin laboratorio		
Nesteen laboratorio Sköldvik	010 458 11	
VAHINGOITTUNEET ELÄIMET		
Pelastuslaitoksen eläinpelastus	09 310 30150	
Korkeasaari	09 310 1615	
ALUEPELASTUSLAITOKSET		
Länsi-Uudenmaan Pelastuslaitos	09 8162 8699	
Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos	09 8394 0000	
Itä-Uudenmaan Pelastuslaitos	020 111 1400	
Kymenlaakson Pelastuslaitos	05 23161	
Varsinais-Suomen Pelastuslaitos	02 263 3111	

LIITE 9. ÖLJYISEN JÄTTEEN KOKONAISKÄSITTELYKETJU

Asetuksen 27.3.2014/249 2 § 3 f - kohdan mukainen suunnitelma öljyisen jätteen kokonaiskäsittelystä: Suunnitelma öljyvahingon torjunnan yhteydessä syntyvän öljyisen jätteen keräilystä, kuljettamisesta, varastoinnista ja toimittamisesta käsittelyyn

MEREN PINNALLA KERÄTYN ÖLJYISEN JÄTTEEN KOKONAISKÄSITTELY**1. Keräily**

Merenn pinnalta kerättävän öljyisen jätteen keräilyn eri toimintatapoina käytetään venekeräilyä (5 järjestelmää), skimmereillä keräämistä (8), harjakauhoilla keräämistä (3), loka-autoilla keräämistä ja imeyttämistä. Talvella tapahtuva öljynkeräys jäistä suoritetaan nosturikerääjillä (3) ja kaivinkoneissa olevilla harjakauhoilla (3). Talviolosuhteissa keräyskohteeseen pääsy ja siellä toimiminen tapahtuu Merivoimien tai yritysten laiva, hinaaja ja lauttakalustoilla (Rannikkolaivaston kirjallinen ilmoitus sekä yrittäjien kanssa käydyt neuvottelut). Kerätty öljy siirretään yli- tai alipainetekniikalla veneiden säiliöihin, kansilla oleviin yhden kuutiometrin muovikontteihin, perässä hinattaviin säiliöjärjestelmiin, proomujen kansillaoleviin ponttoneihin tai mereen pudotettaviin säkkeihin. Mereen pudotetut säkit kerätään veneisiin, lauttoihin tai laivoihin ja siirretään kuljetuspisteisiin tai tilapäisille välivarastokentille

2. Kuljettaminen mereltä

Mereltä kerätty öljy kuljetetaan veneillä ja lautoilla kansikuormana tai säiliöitä hinaten manteren rantaan tai säiliölaivaan. Säiliölaiva on mahdollisesti saatavilla Valtion öljyntorjuntaviranomaisten tilaamana. Mereen pudotetut säkit kerätään veneisiin, lauttoihin tai laivoihin ja siirretään kuljetuspisteisiin tai tilapäisille välivarastokentille. Jos öljy saadaan pääosiltaan pysäytettyä ja tehokkaasti kerättyä ulkosaaristossa, voidaan alueen suurimpia saaria käyttää kuljetuspisteinä, joihin pienemmät öljymäärät kuljetetaan ja kootusti edelleen kuljetetaan suuremmilla aluksilla. Lastaukseen ja purkamiseen on varattu STARA:n isoja pyöräkuormaajia ja ulkotrukkeja sekä kuljettajia, jotka on koulutettu. Merikuljetuksia varten perustetaan merikuljetustoimisto Helsingin Satama Oy:n (Port of Helsinki) toimesta.

3. Säilyttäminen ja varastointi

Teräsrakenteisissa ponttonikalustossa ja terässäiliöissä sekä junien raakaöljyvaunuissa voidaan merestä kerättyä öljyistä jätettä säilyttää pitkiäkin aikoja ilman ympäristövahinkojen riskiä, kun valvonnasta ja vartioinnista huolehditaan. Tilapäisissä mereen pudotettujen säkkien välivarastoissa voidaan säilyttää öljyä sen laadusta riippuen yhdestä viikosta muutamaan kuukauteen. Varsinaista merestä kerätyn öljyisen jätteen välivarastointia ei Helsingin kaupungin alueella ole tarkoitus toteuttaa.

4. Käsittelyyn toimittaminen

Kerätty öljy pyritään ensisijaisesti kuljettamaan ilman välivarastointia suoraan loppukäsittelypaikkaan. Kuljetusmuotoja ovat loka-autoilla ja junilla Suomen loppukäsittely paikkoihin tai laivoilla toiseen maahan. Öljyisen ongelmajätteen vienti toiseen maahan loppukäsittelyksi vaatii Suomen ympäristökeskukselta luvan. Ulkomailla tapahtuva loppukäsittely voi tulla kyseeseen tapauksissa, jolloin Suomen öljyisten ongelmajätteiden loppukäsittelyn kapasiteetti ei ota jätettä vastaan tilapäisen säilyttämisen ja välivarastoinnin reunaehtojen mukaisessa järjestyksessä esimerkiksi pitkäaikaisen kapasiteettivajeen vuoksi. Tällöin

pyritään yhteiskuljetuksiin valtion viranomaisten keräämän öljyn siirtojen kanssa. Imeytysaineisiin kerätty öljyinen jäte kuljetetaan pakattuna vaarallisen jätteen käsittelylaitoksille poltettavaksi.

RANNALTA KERÄTYN ÖLJYISEN JÄTTEEN KOKONAISKÄSITTELY

1. Keräily

Rantaan päässeen öljyn kerääminen jaetaan kahteen vaiheeseen joita ovat mekaaninen ja käsin tehtävä kerääminen. Mekaaninen öljynkerääminen rannoilta suoritetaan kaivinkoneisiin kiinnitetyillä harjakauhoilla ja loka-autoilla. Harjakauhoilla saadaan kerättyä samanaikaisesti rannalla ja rantavedessä oleva öljymassa. Harjakauha kaivinkoneyhdistelmää kohti käytetään 2-3 loka-autoa säiliövuorajossa. Kun loka-autoja on käytettävissä harjakauha keräämiseen tarvittavien lisäksi, kerätään rannoilla olevia paksuja öljymassoja myös suoraan loka-autoihin.

Sellaisissa rantatyypeissä, joihin kaivinkoneilla ei päästä maalta käsin, puhdistus tehdään lautoilta harjakauha / kaivinkone - yhdistelmillä. Toimenpiteeseen käytetään kantavuudeltaan loka-autoja kansikuormaksi ottavia ponttoneja ja ruoppauslautoja.

Järeitä kiviä ja louhikkoja sisältävien rantojen puhdistamiseksi käytetään pesumenetelmiä, jossa öljyinen jäte otetaan talteen suojapuomitusten sisäpuolelta. Kaupunki-infrastruktuuriin takertunut öljy harjataan ja pestään suojapuomitukseen ja öljy otetaan talteen -puomituksen sisäpuolelta. Syvälle rantamuurirakenteeseen päässyt öljy pyritään saamaan pois pesumenetelmin. Käsin suoritettava kerääminen rantojen loppupuhdistamiseksi toteutetaan Helsinki konsernin kahdellakymmenellä rantapuhdistuskomppaniolla sekä neljällä vapaaehtoisista palokunnista koottavilla komppanioilla SÖKÖ toimintamallia Helsingin ominaispiirteisiin soveltaen. Käsin kerätty öljyinen jäte pakataan muovisäkkeihin.

2. Kuljettaminen

Rannalta mekaanisesti kerätty öljyinen jäte kuljetetaan loka-autoilla ensisijaisesti suoraan loppukäsittelyyn. Jos loppukäsittely ei voi suoraa kuljetusta vastaanottaa, käytetään vaihtoehtoisina jätteen säilytystapoina junanvaunuja, muualta Suomesta siirrettyjä ponttoneja ja säiliöitä. Jäte voidaan siirtää junalla suoraan joillekin loppukäsittelylaitoksille. Ponttooneista ja säiliöistä öljy kuljetetaan joko loka-autoilla juniin tai suoraan Suomen loppukäsittelypaikkoihin. Vaihtoehtona on myös ulkomaille loppukäsittelyyn siirto laivaamalla. Käsin kerätty öljyinen jäte ja keräämisestä syntyvä öljyinen jäte kuljetetaan lajeittain ensisijaisesti suoraan loppukäsittelyyn ja mikäli se ei ole mahdollista, välivarastoon.

Kuljetuksen logistiikan järjestää STARA ja se toimii puhdistusryhmien tasalla jätteen nostolla pienten pyöräkuormaajien kauhoihin (180 kpl). Pienillä STARA:n pyöräkuormaajilla (60 kpl) noudetaan täyttyneet kauhat. Jäte siirretään ennalta suunniteltuihin kuljetuspisteisiin, joissa on vaihtolava. Nestevuodoilta eristetty lava kuljetetaan STARA:n kuorma-autoilla (200 kpl) tai Helsingin KTK:n kuorma-autoilla (400 kpl) mahdollisuuksien mukaan suoraan loppukäsittelypaikkaan tai -paikkoihin. Logistiikan kokonaisketjun toimivuudesta vastaa STARA:n vahingontorjuntaa varten perustama maakuljetusten toimisto.

3. Varastointi

Rannalta kerätyn nestemäisen öljyisen jätteen välivarastointia ei ole tarkoitus Helsingin kaupungin alueella toteuttaa. Järjestelyillä pyritään mahdollisimman lyhyeen tilapäiseen säilyttämiseen ja nopeaan siirtoon loppukäsittelypaikkaan tai -paikkoihin.

4. Käsin kerätyn öljyisen jätteen kokonaisratkaisu

Vuoden 2017 aikana selvitetään, voidaanko Ämmäsuon jätteenkäsittelyn infrastruktuuria käyttää rannalta käsin kerätyn öljyisen jätteen vastaanottoon, välivarastointiin, käsittelyyn sekä loppusijoitukseen. Keskitetyllä ratkaisulla olisi huomattavia etuja myös ympäristö ja kustannusnäkökohdista. Edelleen tällä ratkaisulla saavutettavalla synergialla ei tilapäisiä öljyisen jätteen välivarastoja tarvitse perustaa erillisinä muualle kuin missä loppukäsittelypaikka sijaitsee. Samoin loppukäsittelystä ei tarvitse erikseen siirtää käsiteltäviä jätettä loppusijoituspaikkaan. Useiden kuormausten, kuljettamisten, purkamisten sekä tilapäisten välivarastokenttien perustamiskulujen jäädessä pois, voidaan jätteenkäsittelyn kokonaiskustannuksissa säästää merkittävästi.

5. Loppukäsittely

Mikäli Ämmäsuon käsittelykeskuksen käytettävyyttä koskeva selvitys tuottaa myönteisen lopputuloksen, edetään loppukäsittelyvaihtoehtojen selvittämisessä ripeästi. Eräs vaihtoehto on kilpailuttaa etupainotteisesti rumpupoltton menetelmää käyttävä siirrettävä loppukäsittelylaitos Ämmäsuolle.

Vastaanotettu öljyinen jäte pyritään ensisijaisesti kuljettamaan suoraan loppukäsittelyyn, joka myös tapahtuisi Ämmäsuolla. Mikäli käsin kerättyä jätettä syntyy nopeammin kuin loppukäsittelylaitos ehtii polttaa, välivarastoidaan säkit kyseisenä hetkenä nesteenpitävälle, vaarallisen jätteen varastoinnille sopivalle alueelle. Ämmäsuolla on erittäin kehittyneet suojarakenteet sekä vesienhallintajärjestelmä, jotka estävät öljyvahingon leviämisen luontoon.

Loppusijoitus

Jätteen käsittelyn jälkeen loppusijoitus suoritetaan hyödyntämällä massoja esimerkiksi Ämmäsuon kaatopaikan maisemoinnissa tai sijoittamalla tuhkat vaarallisen jätteen kaatopaikalle.

LIITE 11. PELASTUSTOIMEN PALVELUTASO ÖLJYVAHINKOJEN TORJUNNAN OSALTA

Helsingin pelastustoimen alueen palvelutasopäätös 2017 – 2018 (luonnos 30.6.2016)

5.2.7 Öljyntorjunta

5.2.7.1 Nykytila

Koko pelastuslaitoksen operatiivinen henkilöstö muodostaa öljyntorjunnan nopean ydinjoukon, jota vahvennetaan tarvittaessa kaupungin muiden virastojen koulutetulla henkilöstöllä ja vapaaehtoisilla. Helsingin kaupungin virastoissa, pelastuslaitos mukaan lukien, on noin 2 200 hengen öljyntorjuntaan koulutettu resurssi. Vapaapalokunnat muodostavat noin 270 hengen vapaaehtoisen ja koulutetun öljyntorjunnan lisäresurssin, minkä lisäksi toimintaan otetaan mukaan muita organisaatioita tilanteen laajuuden vaatimusten mukaisesti.

Öljyntorjunta-aluksia on sijoitettu kaupungin merellisiin virastoihin operoitaviksi, minkä lisäksi pelastuslaitos operoi itse kuutta öljyntorjunta-alusta. Erikokoisia ja -ikäisiä aluksia on Helsingin kaupungin käytössä noin 80 kappaletta. Varsinaiset öljyntorjunta-alukset on varustettu tarkoitukseen sopivalla kalustolla, kuten öljynkeräyslaitteistoilla. Hankintavaiheessa öljyntorjuntaan suunniteltuihin aluksiin on saatu korvaus Öljysuojarahastolta.

Maaöljyvahinkojen torjuntaan tarkoitettu yksikkö RHE 709 on valmiudessa asemalla 70 (Herttoniemi). Lisäksi jokaisessa pelastusyksikössä on tarvittava perusmateriaali öljyntorjunnan aloittamista varten. Muu öljyntorjuntakalusto, kuten keräimet ja öljypuomit varusteineen, on pääosin valmiudessa öljyntorjuntavarikolla ja sen läheisyyteen rakennetussa varastoteltassa. Puomikalustoa on hajasijoitettu jonkin verran myös satamiin.

Öljyntorjuntasuunnitelma päivitettiin vuonna 2017 vastaamaan voimassa olevaa asetusta öljyvahinkojen torjunnasta (249/2014).

5.2.7.2 Tavoitteet ja kehittämistarpeet

Tavoitteena on saattaa öljyntorjuntajärjestelmän keskeneräiset osat valmiiksi palvelutasopäätöskauden aikana. Muun muassa puomikaluston ankkurointijärjestelyissä on osin puutteita. Lisäksi tavoitteena on parantaa toimintakykyä raskaan puomikaluston kanssa muun muassa hankkimalla H-luokan öljyntorjuntalautta. Hankintaan on jo voimassa oleva Öljysuojarahaston ennakkopäätös.

5.2.7.3 Toteutussuunnitelma vuosille 2017–2018

Parannetaan toimintakykyä raskaan puomikaluston kanssa koulutuksella ja H-luokan öljyntorjuntalautan hankinnalla.

Jatketaan öljyntorjuntahenkilöstön koulutusta nykyisellä tasollaan.

Saatetaan öljyntorjuntajärjestelmän keskeneräiset osat valmiiksi.

Selvitetään aluskaluston päivitystarve.

LIITE 12. ÖLJYNTORJUNNAN KOULUTUS JA HARJOITUKSET SEKÄ LUPAKIRJAT MERENKULKUUN

Asetuksen 27.3.2014/249 2 § 3 c - kohdan mukainen suunnitelma koulutuksen ja harjoitusten järjestämisestä

ÖLJYNTORJUNNAN KOULUTUS JA HARJOITUKSET SEKÄ LUPAKIRJAT**Kouluttajakoulutus**

Pelastuslaitoksen öljyntorjuntakouluttajat koulutetaan 8 päivän mittaisella kouluttajakoulutuksella, jossa kouluttajina toimivat kunkin kalustoryhmän parhaimmat osaajat. Kouluttajien määrä pidetään vähintään 15 henkilön vahvuisena. Kouluttajakoulutuksen tarve toistuu n. 10 v. välein.

Maaöljyvahinkojen torjunnan kouluttaminen

Alipäälystölle ja heidän sijaisilleen annetaan vuorovuosina maaöljyvahinkopäivänä (1) peruskoulutus ja syventävä koulutus maaöljyvahinkojen torjunnasta.

Alusöljyvahinkojen torjunnan peruskoulutus**Uusien kalustojärjestelmien kouluttaminen**

Kun uusi öljyntorjunnan kalustojärjestelmä otetaan käyttöön, ensin koulutetaan pelastuslaitoksen öljyntorjuntakouluttajat kyseiselle kalustoryhmälle. Kouluttajina toimivat valmistajan, maahantuojan tai valtion öljyntorjuntakouluttajat sekä tarvittaessa konsulttiyritykset. Öljyntorjuntakouluttajat peruskouluttavat edelleen tarvittavan henkilöstön kalustolle.

Alusten kuljettamisen ja operointiin vaadittavat pätevyyskirjat

Pelastuslaitoksen merenkulun pätevyys- ja lupakirjoja varten tarvittavat koulutukset ja kurssit opiskellaan merenkulun oppilaitoksissa, lupakirjat haetaan Trafilta. Pelastuslaitos ylläpitää laivaisännän luetteloa merenkulun pätevyyksistä, pätevyudet sekä niiden voimassaolon edellytyksenä olevat lääkärintarkastukset kirjataan myös TEMPUS HESU –henkilöstöhallintajärjestelmään jolla mm. työvuorokomennuksia pidetään yllä.

Meritoiminnan kouluttaminen ja ammattipätevyyden ylläpito sekä seuranta

Helsingin pelastuskoulu huolehtii meritoiminnan sisäisestä koulutuksesta sekä ammattipätevyyden seurannasta ja vuosittaisesta osaamistason varmistamisesta. Öljyntorjuntaan liittyvä merenkulun koulutus tapahtuu pääosin öljyntorjuntakoulutuksen yhteydessä. Pimeällä tapahtuvat öljyntorjunnan toimintojen koulutus ja öljyn etsintä harjoitellaan erikseen.

Rantatorjunnan ja rantapuhdistuksen komppanioiden koulutus

Rantatorjuntakomppanioiden henkilöstö koulutetaan kokonaan. Näiden komppanioiden osaamisen taso ylläpidetään isojen harjoitusten yhteydessä. Rantapuhdistuksen komppanioiden päällystyö ja alipäälystyö koulutetaan tehtävänsä.

Öljyntorjunnan osaamisen tason ylläpito

Merellisen öljyntorjunnan perustaso on koulutettu pelastuslaitoksen ja muiden Helsingin kaupungin merellisten toimijoiden osalta valmiiksi henkilömäärältään vuonna 2014. Peruskoulutettu henkilömäärä on 600 henkilöä. Henkilömäärä pidetään suunnitelmakaudella 2017 – 2021 ennallaan. Perustaso

pidetään yllä kouluttamalla yhden päivän mittaisilla kertaavilla koulutuksilla kalustoryhmittäin Helsinki-konsernin henkilöstö kunkin kaluston vaatiman henkilömäärän mukaisesti.

Erityisosaamista vaativien kalustojen ja tietojärjestelmien koulutus

Yleistä erityisosaamisesta

Merellisen öljyntorjunnan erityisosaamisen tasolle on koulutettu pelastuslaitoksen meriasemien henkilöstö ja osittain MIRG - toiminnassa mukana oleva henkilöstö. Helsingin kaupungin muiden merellisten toimijoiden erityisosaamista laajennetaan sitä mukaa kuin öljynkeräyskaluston investoinnit etenevät. Vuonna 2016 erityisosaamista vaativia kalustojärjestelmiä on 12, joista helikopterilla kuljetettavissa kolme. Henkilöstön erityisosaamista vaativiin öljyntorjuntatehtäviin on koulutettu 230 henkilöä. Pelastuslaitoksen tilannekeskushenkilöstö koulutetaan Boris – tilannekuvajärjestelmän (SYKE) käyttäjiksi ja siihen syötettävän tilannetiedon ylläpitäjiksi.

Erityisosaamisen tason ylläpito

Kunkin kalustoryhmän osaamistaso pidetään yllä säännöllisin välein tapahtuvilla kertauskoulutuksilla.

Öljyntorjuntaharjoitukset

Paikalliset öljyntorjuntaharjoitukset

Useitten paikallisten viranomaisten kanssa öljyntorjuntaharjoituksia pidetään vaihtoehtoisesti Helsingin kaupungin alueella 1 kpl / vuosi, mikäli kyseisenä vuotena ei harjoitella valtion öljyntorjuntaviranomaisten kanssa. Rahoitus haetaan kuhunkin harjoitukseen tapauskohtaisesti. Harjoituksiin osallistuvien joukkojen määrä on yleensä 50 % Helsinki-konsernin merellisten joukkojen täydestä määrästä.

Harjoitukset valtion öljyntorjuntaviranomaisten kanssa

Mikäli Suomen valtion öljyntorjuntaviranomaiset harjoittelevat Helsingissä ja kutsuvat Helsinki - konsernin öljyntorjunnan harjoitukseen mukaan, kyseisen vuoden öljyntorjuntaharjoitus järjestetään samassa yhteydessä. Rahoitus haetaan näihin harjoituksiin tapauskohtaisesti. Harjoituksiin osallistuvien joukkojen määrä on yleensä 50 % konsernin merellisten joukkojen täydestä määrästä.

Kansainväliset öljyntorjuntaharjoitukset

Mikäli Helsingissä järjestetään kansainvälinen öljyntorjuntaharjoitus, kyseisen vuoden öljyntorjuntaharjoitus pidetään samassa yhteydessä. Harjoituksiin osallistuvien joukkojen määrä on yleensä lähes 100 % konsernin merellisten joukkojen täydestä määrästä.

Kustannukset

Helsinki-konsernin vuosittaiset öljyntorjunnan koulutuskustannukset ovat n. 200.000 € sisältäen ylläluetellut koulutukset, kyseinen summa on sovittu Uudenmaan ELY-keskuksen ja Öljysuojarahaston kanssa vuosittain korvattavaksi ylimääräiseksi koulutuskuluksi. Öljyntorjuntaharjoituksiin haetaan kustannuksia varten erikseen Öljysuojarahaston ennakkopäätös tapauskohtaisesti.

MAALLA JA PIENVESISTÖISSÄ TAPAHTUVIEN ÖLJYVAHINKOJEN TORJUNTA HELSINGISSÄ

Yleistä

Helsingin pelastuslaitos on varautunut öljyvahinkojen torjuntaan koko toiminta-alueellaan, alueen öljyvahingoista suurin osa on pienehköjä maalla tapahtuvia vahinkoja. Tyypillisimmät vahingot ovat ajoneuvojen tai työkoneiden tankkausten yhteydessä sattuvia ylitäyttöjä tai työkoneiden vaurioitumisesta aiheutuneita vuotoja. Vuosittain Helsingin maa-alueella tapahtuu noin 200 – 280 öljyvahinkoa, joihin pelastuslaitos hälytetään torjuntatoimiin.

Varautuminen

Helsingin pelastuslaitos on vastuuviranomainen Helsingin alueella tapahtuvissa öljyvahinkotilanteissa, Pelastuslaitos on varautunut maalla tapahtuviin öljyvahinkoihin siten, että Herttoniemen pelastusasemalla on jatkuvassa valmiudessa maaöljyvahinkojen torjuntayksikkö HE709 ja sen lisäksi kaikissa pelastusyksiköissä (7kpl) on perusvarustus pienen, esimerkiksi polttoainevuodon torjumiseksi – kemikaalivahingon torjunnan kalustoyksikkö HE7058:n kalustoa käytetään tarvittaessa esimerkiksi öljyvuodon sulkemisessa maalla (esim. säiliövuoto) tai leviämisen estämiseen viemäriverkostossa (pneumaattiset sulkutulpat). Suurempaa maalla tai pienvesistöissä tapahtuvaa öljyvahingon torjuntaa varten käytetään kalustoa, joka on valmiudessa Santahaminassa sijaitsevalla öljyntorjuntavarikolla – lisäksi tukeudutaan mm. kaupungin rakentamispalvelu STARAn työkoneisiin ja henkilöstöön sekä HSY veden verkostoasiantuntijoihin. Helsingin ympäristökeskuksen asiantuntijat toimivat maalla tapahtuvissa öljyvahingoissa torjuntaa koskevia päätöksiä tukevina viranomaisina, ympäristöviranomainen mm. arvioi ympäristön kannalta torjuntatoimien riittävyyttä ja menetelmien toimivuutta.

Menetelmät

Maalla tapahtuvissa öljyvahingoissa yleisin torjuntamenetelmä on vuotaneen aineen leviämisen estäminen ja imeytys kivipohjaisella imeytysrouheella, näin syntynyt öljyinen jäte kerätään säkkeihin ja suoja astioihin jätteenkäsittelyyn kuljetettavaksi. Mikäli öljyä on päässyt esimerkiksi viemäriverkkoon, sen leviäminen estetään mm. viemärilinjoja sulkemalla, tähän voidaan käyttää paineilmatoimisia viemärisulkutulppia tai muita ko. käyttöön soveltuvia ja toimivia menetelmiä. Viemäriverkon öljyllä likaantunut osa puhdistetaan yleensä huuhtelemalla ja höyrypesulla, öljyinen pesuvesi kerätään loka-autoihin, joilla jäte kuljetetaan jätteenkäsittelylaitokseen.

Pienvesistöissä, kuten ojissa, lammissa ja puroissa, estetään öljyn leviäminen tähän parhaiten sopivasta kohdasta. Tällainen on yleensä jokin suvantopaikka, jossa virtauksen aiheuttama pyörteily ja öljyn sekoittuminen veteen on vähäistä. Öljy kerätään pienvesistöistä pois imeytyspuomien ja loka-autojen avulla, ranta-alueita voidaan harkinnan mukaan puhdistaa ja suojata öljynimeytysmatoilla ja keräämällä öljyyntyntä maa-ainesta pois koneellisesti esimerkiksi kaivinkoneella.

Jos maahan vuotanut öljy on imeytynyt maa-ainekseen, ensisijainen torjuntakeino on tällöin öljyyntyneen maa-aineen poisto niin laajalti, ettei öljyä enää aistinvaraisesti ole havaittavissa. Tällainen öljyyntynyt massa kuljetetaan saastuneisuusasteesta riippuen joko Ämmässuon jätteenkäsittelylaitokselle tai Ekokem Oy:lle loppukäsittelyä varten.

Kehitystarpeet

Helsingin maa-alueella ja pienvesistöissä tapahtuvien öljyvahinkojen torjunta on melko kattavasti suunniteltu ja resursoitu, onnettomuustilanteessa toimintaa johtavan viranhaltijan valtuudet ovat riittävät kaikista tarvittavista toimenpiteistä päättämiseksi. Kuitenkin Helsingin pelastuslaitos selvittää VAPEPA –järjestelmän tuottamien vapaaehtoisten öljyntorjuntajoukkojen käyttömahdollisuuksia Helsingin alueella, tällaiset joukot voivat tulla kyseeseen esimerkiksi pienissä virtavesissä sattuneissa öljyvahingoissa, joissa saatetaan tarvita käsin tehtävää rantapenkkojen puhdistusta ja suojausta. VAPEPAn edustaja on ilmaissut tämän kiinnostavan järjestelmää.

Onnettomuustilanteen oikeaa päätöksentekoa ja tilannekuvan muodostamista varten Pelastuslaitos täsmentää ja kehittää edelleen tilannekeskuksen tietolähteiden käyttöön liittyviä menettelyjä ja ohjeita, esimerkiksi Helsingin kaupungin Luontotietojärjestelmän (LTJ) tehokkaammalla käytöllä voidaan torjuntatilanteen priorisoinnissa huomioida paremmin luontoarvojen suojelu.

